

13 Μαρτίου 2015

Αγαπώ άρα υπάρχω: το πεντόσταγμα του “Άσματος Ασμάτων”

/ [Πεμπτούσία](#)

[Προηγούμενη ανάρτηση: <http://www.pemptousia.gr/?p=916711>]

Ο Μάριος Μπέγζος (Μ. Μπέγζος, 1996), στο βιβλίο του: «Ψυχολογία της Θρησκείας», γράφει για τη σχέση της αγάπης και του θανάτου: «Θάνατος και αγάπη είναι οι δυο πόλοι ανάμεσα στους οποίους αιωρείται η ζωή καθενός και όλων μας, ανά πάσα στιγμή και δια βίου μάλιστα... Μόνο ο αθάνατος είναι ανέραστος: μονάχα εκείνο το ον που δεν πρόκειται να πεθάνει, αυτό μονάχα δεν υπόκειται στην αγάπη... ...Όσο σε σκιάζει ο θάνατος, τόσο θα σε φωτίζει η αγάπη. Ό,τι χωρίζει ο θάνατος, αυτό το ενώνει ο έρωτας... Ο θάνατος είναι η κεντρομόλος δύναμη της ζωής και η αγάπη είναι η κεντρομόλος.»

Η εγωιστική ύπαρξη είναι ανέραστη ύπαρξη, ανίκανη να αγαπήσει και να αγαπηθεί.

« Ο θάνατος είναι σχάση...», αναφέρει ο Μ. Μπέγζος (Μ. Μπέγζος, 2004), στο βιβλίο του «Δοκίμια της ψυχολογίας της θρησκείας». Το να ζει κανείς χωρίς σχέση, χωρίς αγάπη, είναι σαν να πεθαίνει καθημερινά. Ο χωρισμός των δύο αγαπημένων είναι ένας μικρός θάνατος. Είναι βίωση πένθους. Η ενότητα του ανθρώπου διασπάται. Αυτονομείται η ψυχή από το σώμα. Η «κόλαση» του αυτάρκη εγωιστή ανθρώπου αρχίζει από την επίγεια ζωή και συνεχίζεται στην αιωνιότητα. Επιλέγει δηλαδή και τη διάλυση της σχέσης του με το Θεό της Αγάπης, αφού δεν μπορεί να νιώσει την αγάπη του Δημιουργού του προς αυτόν. Υποφέρει, αλλά δεν εκτίθεται, καλυπτόμενος συνεχώς από το εγωιστικό, μοναχικό του κέλυφος, γιατί πρέπει να θυσιάσει το «Εγώ» του για το «Εμείς». Δεν είναι διατεθειμένος, όμως, να αλλάξει τη βόλεψή του, την απάθειά του, την κακώς εννοούμενη ηρεμία του. Ο εχθρός της αγάπης δεν είναι το μίσος αλλά η αδιαφορία. Αν οι νέοι μας διδάσκονταν – και έμπρακτα – το νόημα της αληθινής αγάπης, η ζωή όλων μας θα ήταν πολύ καλύτερη, θα θύμιζε παράδεισο.

Στο λόγο «Περί Αγάπης» ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, (Ι. Χρυσόστομος, Migne PG), αναφερόμενος στο υπέροχο γεγονός της αγάπης, γράφει: «αλλά κάποιοι λένε ότι το να αγαπά κανείς προκαλεί απρεπή ηδονή. Πάψε και μη λες τέτοια λόγια ώ άνθρωπε, γιατί τίποτε δεν είναι τόσο καθαρό όσο η ηδονή που προκαλεί η γνήσια αγάπη. Μη μου αναφέρεις όμως την ταπεινή και αγοραία αγάπη, που μάλλον αρρώστια είναι παρά αγάπη, αλλά εκείνη την αγάπη που ζητεί ο Παύλος».

Ο R. M. Rilke (R.M. Rilke, 1929) επίσης αναφέρει στο έργο του: «Γράμματα σ' ένα νέο ποιητή»: «Στο δρόμο του έρωτα, όπως και στο δρόμο του θανάτου (που είναι δύσκολος και αυτός), δε θα βρεις – άμα τον αντικρύξεις σοβαρά – κανένα φως, καμιάν ανταπόκριση, ούτε σημάδι, ούτε χαραγμένο δρόμο, για να σε βοηθήσουν..... Όσο όμως πιο πολύ αποζητάμε τη μοναξιά στη ζωή μας, τόσο περισσότερο ζυγώνουμε το μεγάλο νόημα του έρωτα και του θανάτου.»

Ο Freud (S. Freud, 1929) στο βιβλίο του: «Ο Πολιτισμός Πηγή Δυστυχίας» γράφει: «Ο έρωτας και η αγάπη έγιναν οι γονείς του ανθρώπινου πολιτισμού... Η πολιτιστική εξέλιξη πρέπει να μας δείξει τον αγώνα ανάμεσα στον έρωτα και το θάνατο, ανάμεσα στην ορμή της ζωής και στην ορμή της καταστροφής, και τον τρόπο της διεξαγωγής του μέσα στο ανθρώπινο είδος. Αυτός ο αγώνας είναι το ουσιαστικό περιεχόμενο της ζωής».

Ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης, σύμφωνα με τον Γεώργιο Βαλσάμη, (Γ. Βαλσάμης, Ηλ. Δ/ση: www.myriobiblios.gr/texts/greek/valsamis_nyssa.html), αναφέρει: «Η αναφορά Του περί αγγέλων αλλά και η ίδια η διήγηση του Άσματος φανερώνουν τον έρωτα πέραν των ηθικιστικών περί γενικής αγαθοεργίας προτροπών, ως δύναμη που αναπτύσσεται πάντοτε μεταξύ δύο και στην τελειότερη μορφή του, ως

στάση αποκλειστικής αφοσίωσης του ενός συγκεκριμένου όντος στην αγάπη του Θεού.»

Αναφέρθηκα επί μακρόν, στη βιβλιογραφία, προσπαθώντας να παρουσιάσω τις διαφορετικές αναλύσεις συγγραφέων και ερευνητών. Στην πρώτη Ενότητα, συμπεριέλαβα εκείνους, που θέλουν να βλέπουν στο ποίημα αυτό το Θείο Έρωτα και να αποκλείουν τη συζυγική αγάπη και τον έρωτα των ανθρώπων και εκείνους, που αποδεικνύουν μέσα από τις ιστορικές τους μελέτες και τοποθετήσεις, ότι ο έρωτας δεν έχει τίποτε το χυδαίο, βέβηλο, μη ευπρεπές αλλά ανάγει την ίδια την ύπαρξη προς το Θεό. Ο έρωτας, όταν υπάρχει αμοιβαιότητα, σεβασμός, ενότητα ψυχών δεν είναι ούτε αισχρό, ούτε επαίσχυντο, αλλά πηγή ζωής και δύναμης. Κάθε είδους ανθρώπινη σχέση είναι αγαπητική, συντροφική, ερωτική. Όπως και ο έρωτας των αγγέλων για το Θεό.

Στη δεύτερη Ενότητα, μέσα από έναν «ωκεανό» κειμένων, προσπάθησα να καταγράψω, αντιπροσωπευτικά, κείμενα Πατέρων και επιστημόνων, που πολλές φορές χρειάστηκε να συγκρουστούν με τον ηθικισμό και τον ευσεβισμό κάποιων «χριστιανών» και έβαλαν τα διλήμματα στη σωστή τους βάση. Ανέδειξαν το Χριστιανισμό, όχι ως θρησκεία αλλά ως Αποκάλυψη, και το Θεό όχι ως τιμωρό - δυνάστη, αλλά, ως Θεό απaráμιλλης αγάπης για το πλάσμα Του. Όλα λοιπόν συγκλίνουν στη κεντρική ιδέα της ζωής, Αγαπώ ΑΡΑ υπάρχω. Χωρίς αγάπη δεν υπάρχει ζωή.

[Συνεχίζεται]